

DECIZIE Nr. 463 din 17 septembrie 2014
referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Ordonanța de urgență
a Guvernului nr. 1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind
sistemul unitar de pensii publice
EMITENT: CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 704 din 25 septembrie 2014

Augustin Zegrean - președinte
Valer Dorneanu - judecător
Toni Greblă - judecător
Petre Lăzăroiu - judecător
Mircea Ștefan Minea - judecător
Daniel Marius Morar - judecător
Mona-Maria Pivniceru - judecător
Puskas Valentin Zoltan - judecător
Tudorel Toader - judecător
Ioana Marilena Chiorean - magistrat-asistent

Cu participarea în ședința publică din 16 septembrie 2014 a reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013 privind unele măsuri bugetare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, excepție ridicată de Simeon Iov în Dosarul nr. 673/108/2014, de Valeriu Felneac în Dosarul nr. 675/108/2014, de Lia Oniga în Dosarul nr. 677/108/2014, de Aurel Bozgan în Dosarul nr. 681/108/2014, de Iuliana Kovacs în Dosarul nr. 679/108/2014, de Rusalin Opruț în Dosarul nr. 680/108/2014, de Aristofan Teodorescu în Dosarul nr. 674/108/2014, de Doina Lucia Teodorescu în Dosarul nr. 676/108/2014, de Marioara Gozman în Dosarul nr. 781/108/2014 și de Savu Dumitru Sărăndan în Dosarul nr. 1.284/108/2014, toate ale Tribunalului Arad - Secția civilă, de Petru Ioan Crișan în Dosarul nr. 1.285/108/2014 al Tribunalului Arad - Secția a II-a civilă și de Ștefan Pavel Anghelina în Dosarul nr. 1.748/108/2014 al Tribunalului Arad - Secția civilă, care formează obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 251D/2014, nr. 252D/2014, nr. 267D/2014, nr. 268D/2014, nr. 288D/2014, nr. 289D/2014, nr. 328D/2014, nr. 329D/2014, nr. 332D/2014, nr. 432D/2014, nr. 439D/2014, respectiv nr. 476D/2014.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 16 septembrie 2014, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea a conexat dosarele și a dispus, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, amânarea pronunțării pentru data de 17 septembrie 2014.

CURTEA,
având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

3. Prin încheierile din 24, 25 și 26 martie 2014 și 9 aprilie 2014, pronunțate în dosarele nr. 673/108/2014, nr. 675/108/2014, nr. 677/108/2014, nr. 681/108/2014, nr. 679/108/2014, nr. 680/108/2014 și nr. 781/108/2014, Tribunalul Arad - Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013 privind unele măsuri bugetare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și

adecvarea capitalului. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantii Iov Simeon, Valeriu Felnecan, Lia Oniga, Aurel Bozgan, Iuliana Kovacs, Rusalin Opruț și Marioara Gozman în cadrul unor litigii având ca obiect soluționarea cererilor de recalculare a pensiilor.

4. Prin Sentința civilă nr. 876 din 27 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 674/108/2014, prin Sentința civilă nr. 924 din 3 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 676/108/2014, prin Sentința civilă nr. 947 din 10 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 1.284/108/2014 și prin Sentința civilă nr. 988 din 24 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 1.748/108/2014, Tribunalul Arad - Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013 privind unele măsuri bugetare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantii Aristofan Teodorescu, Doina Lucia Teodorescu, Savu Dumitru Sărăndan și de Ștefan Pavel Anghelina în cadrul unor litigii având ca obiect soluționarea cererilor de recalculare a pensiilor.

5. Prin Încheierea din 22 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 1.285/108/2014, Tribunalul Arad - Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013 privind unele măsuri bugetare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantul Petru Ioan Crișan în cadrul unui litigiu având ca obiect soluționarea cererii de recalculare a pensiei.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție și obstrucționează accesul liber la justiție. În acest sens, arată că dispozițiile criticate modifică retroactiv și prevederile art. 16 din Legea nr. 283/2011, data de 1 ianuarie 2013 stabilită pentru aplicarea art. 170 din Legea nr. 263/2010 fiind modificată la 7 noiembrie 2013.

7. Autorii excepției susțin că Guvernul a interpretat greșit sintagma "Definitivă și general obligatorie" din cuprinsul Deciziei Curții Constituționale nr. 437/2013 și, de aceea, termenul de 1 ianuarie 2013 a fost modificat la 7 noiembrie 2013, data publicării deciziei Curții Constituționale. Or, Curtea Constituțională nu a judecat temeinicia unei cifre - 1,06, 1,12, 1,17 sau oricare altă cifră, ci doar constituționalitatea textului criticat, și anume dacă acesta a modificat sau nu în mod retroactiv dispozițiile art. 170 din Legea nr. 263/2010. Este evident că din punct de vedere constituțional între reglementările art. III alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 (declarată neconstituțională) și reglementările art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013 nu există nicio diferență, ambele conțin reglementări retroactive, înlocuind textul art. 170 cu cifre. Prin înlocuirea textului art. 170 cu cifre este obstrucționat accesul cetățenilor la justiție, cifrele ("bune sau rele") neputând fi cenzurate de instanțele judecătorești întrucât sunt "legalizate".

8. Tribunalul Arad - Secția civilă și Tribunalul Arad - Secția a II-a civilă opinează în sensul că dispozițiile criticate nu retroactivează, fiind adoptate în vederea conformării cu Decizia Curții Constituționale nr. 437/2013.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. Avocatul Poporului consideră, în esență, că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, acestea fiind adoptate ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 437/2013, în temeiul art. 147 alin. (1) din Constituție. Astfel, în acord cu art. 147 alin. (4) din Constituție, potrivit cu care, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor,

legiuitorului a statuat ca dată de acordare a drepturilor prevăzute la art. 170 din Legea nr. 263/2010 data de 7 noiembrie 2013, data publicării în Monitorul Oficial al României a Deciziei nr. 437/2013.

11. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. În temeiul art. 76 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, s-au solicitat de la Casa Națională de Pensii Publice următoarele informații: 1. Care este indicele de corecție calculat și aplicat în practică, în perioada 23 ianuarie 2013 - 7 noiembrie 2013, pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013 inclusiv; 2. Care este indicele de corecție calculat și aplicat în practică, în perioada 7 noiembrie - 31 decembrie 2013, pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013 inclusiv.

13. Prin adresa înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. 3.094 din 9 iulie 2014, Casa Națională de Pensii Publice a făcut următoarele precizări:

- Formula inițială de calcul al indicelui de corecție, prevăzută la art. 170 din Legea nr. 263/2010, nu se putea aplica, întrucât indicatorii prevăzuți a fi utilizați la determinarea indicelui de corecție nu puteau fi cunoscuți la începutul anului calendaristic. În vederea determinării indicelui de corecție, Institutul Național de Statistică, în conformitate cu reglementările proprii, nu putea calcula și comunica câștigul salarial mediu brut realizat pe anul 2012 decât în luna octombrie a anului 2013, "ceea ce făcea imposibilă acordarea indicelui de corecție de la început de an". În acest context a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 prin care s-a stabilit utilizarea câștigului salarial mediu brut definitiv, cunoscut în anul precedent celui în care se deschide dreptul la pensie pentru anul calendaristic anterior, comunicat de Institutul Național de Statistică.

- După publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 437 din 29 octombrie 2013, la 7 noiembrie 2013, ținând cont de prevederile art. 147 din Constituție, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013, potrivit căreia drepturile de pensie rezultate ca urmare a aplicării acestei decizii se cuvin de la data de 7 noiembrie 2013.

- În concluzie, indicele de corecție calculat și aplicat în practică este următorul: 1. pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 31 decembrie 2011 inclusiv: 1,06 pentru perioada 1 ianuarie 2013 - 6 noiembrie 2013 și 1,12 începând cu 7 noiembrie 2013; 2. pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2012 - 22 ianuarie 2013 inclusiv: 1,06 pentru perioada 1 ianuarie 2013 - 6 noiembrie 2013 și 1,17 începând cu 7 noiembrie 2013.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, precizările Casei Naționale de Pensii Publice, notele scrise depuse de autorii excepției de neconstituționalitate în dosarele nr. 251D/2014 și nr. 252D/2014, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum este reținut în actele de sesizare, îl constituie dispozițiile art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013 privind unele măsuri bugetare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 23 decembrie 2013, dispoziții care au următorul conținut:

"Art. IV. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2013, aprobată prin Legea nr. 3/2013, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul III, alineatele (2) și (3) se abrogă.

2. După articolul III se introduce un nou articol, articolul IV, cu următorul cuprins:

"Art. IV. - (1) Pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013 inclusiv, indicele de corecție care se aplică punctajelor medii anuale determinate conform prevederilor art. 95 din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, este:

a) 1,12 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 31 decembrie 2011 inclusiv;

b) 1,17 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2012 - 31 decembrie 2012 inclusiv;

c) 1,17 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2013 - 22 ianuarie 2013 inclusiv.

(2) În situația persoanelor prevăzute la alin. (1), indicele de corecție se aplică asupra punctajului mediu anual convenit sau aflat în plată la data înscrierii inițiale la pensie.

(3) Drepturile de pensie, rezultate în urma aplicării indicilor de corecție prevăzuți la alin. (1), se cuvin începând cu data de 7 noiembrie 2013."

16. Având în vedere că dispozițiile art. IV pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013 introduc un nou articol, art. IV, în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013, Curtea constată că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2013, aprobată prin Legea nr. 3/2013, cu modificările și completările ulterioare.

17. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii și ale art. 21 privind accesul liber la justiție. De asemenea, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 437 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 7 noiembrie 2013.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin art. 170 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, s-a prevăzut ca, pentru persoanele înscrise la pensie începând cu data intrării în vigoare a acestei legi (1 ianuarie 2011), la punctajul mediu anual să se aplice un indice de corecție "calculat ca raport între 43,3% din câștigul salarial mediu brut realizat pe anul precedent și valoarea unui punct de pensie". Acest indice de corecție urma să se aplice o singură dată, la înscrierea inițială la pensie.

19. Intrarea în vigoare a dispozițiilor art. 170 din Legea nr. 263/2010 nu a avut loc odată cu intrarea în vigoare a celorlalte dispoziții ale Legii nr. 263/2010, respectiv la data de 1 ianuarie 2011, ci a fost amânată la data de 1 ianuarie 2012 [potrivit art. 193 alin. (2) din Legea nr. 263/2010] și, ulterior, la data de 1 ianuarie 2013 [potrivit art. II art. 16 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, precum și pentru instituirea altor măsuri financiare în domeniul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 636 din 10 septembrie 2010, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 283/2011, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 887 din 14 decembrie 2011]. Prin urmare, dispozițiile art. 170 din Legea nr. 263/2010 au intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2013, astfel că, până la această dată, indicele de corecție reglementat de acest text de lege nu a putut fi aplicat pensiilor obținute de la intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010.

20. Începând cu 1 ianuarie 2013 art. 170 din Legea nr. 263/2010 a început să producă efecte, astfel că pensionarii al căror drept la pensie s-a deschis după 1 ianuarie 2011 au dobândit dreptul de a li se recalcula din oficiu pensia cu luarea în calcul a indicelui de corecție.

21. La data de 23 ianuarie 2013 a intrat însă în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 care a modificat art. 170 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, prevăzând că indicele de corecție se calculează "ca raport între 43,3% din câștigul salarial mediu brut realizat și valoarea unui punct de pensie în vigoare la data înscrierii la pensie, actualizată cu rata medie anuală a inflației pe anul 2011". Totodată, s-a modificat și art. 170 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, având următorul cuprins: "Începând cu anul 2013, câștigul salarial mediu brut realizat, prevăzut la alin. (1), este cel definitiv, cunoscut în anul precedent celui în care se deschide dreptul la pensie pentru anul calendaristic anterior, comunicat de Institutul Național de Statistică."

22. Prin art. III alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 s-a prevăzut că, "În anul 2013, indicele de corecție care se aplică punctajului mediu anual determinat conform prevederilor art. 95 din Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, este 1,06." Potrivit alin. (2) și (3) din același articol, acest indice urma să se aplice și punctajelor medii anuale calculate pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis începând cu luna ianuarie 2011, respectiv după data intrării în vigoare a Legii nr. 263/2010. În preambulul acestei ordonanțe de urgență a Guvernului se precizează că aceasta a fost adoptată "ținând cont de faptul că indicatorii în raport cu care se majorează anual valoarea punctului de pensie și se calculează indicele de corecție, realizați pe anul precedent, nu sunt cunoscuți la începutul anului calendaristic" și "în vederea corelării prevederilor Legii nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, cu data la care instituțiile competente fac publice valorile unor indicatori utilizați la stabilirea valorii punctului de pensie și a indicelui de corecție și pentru acordarea drepturilor prevăzute de lege".

23. Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 437 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 7 noiembrie 2013, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. III alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 sunt neconstituționale, întrucât contravin prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală. În acest sens, Curtea a statuat că "dispozițiile art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 nu pot fi aplicate decât persoanelor al căror drept la pensie s-a deschis după intrarea în vigoare a acestui act normativ, alin. (1) al acestui articol urmând să își producă astfel efectele pentru aceste persoane", deci pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis după data de 23 ianuarie 2013. Referitor la persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis până la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2013, adică până la 22 ianuarie 2013 inclusiv, Curtea a statuat că "acestea beneficiază de aplicarea indicelui de corecție reglementat de art. 170 din Legea nr. 263/2010, constatând că, "tot ca efect al legii, casele de pensii ar fi trebuit ca, începând cu data de 1 ianuarie 2013, să procedeze la aplicarea indicelui de corecție pensiilor obținute după intrarea în vigoare a Legii nr. 263/2010, cu aplicarea indicelui de corecție reglementat de art. 170."

24. În vederea punerii de acord a dispozițiilor de lege constatate ca fiind neconstituționale cu prevederile Constituției, Guvernul a prevăzut prin art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013 completarea cu art. IV în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 - dispoziții care formează obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate. În

preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2013, se menționează că aceasta a fost adoptată întrucât, "în vederea conformării cu Decizia Curții Constituționale nr. 437/2013, se impune stabilirea unor indici de corecție diferiți" și "ținând cont că scopul acordării indicelui de corecție este acela de a asigura venituri diferite în funcție de anul pensionării, utilizând câștigul salarial mediu brut realizat și valoarea punctului de pensie [...]".

25. Astfel, prin art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013, completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013, s-a stabilit că, pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011-22 ianuarie 2013 inclusiv, indicele de corecție care se aplică punctajelor medii anuale este următorul: 1,12 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011-31 decembrie 2011 inclusiv; 1,17 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2012 - 31 decembrie 2012 inclusiv; 1,17 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2013 - 22 ianuarie 2013 inclusiv.

26. Așa cum arată și Casa Națională de Pensii Publice prin adresa înaintată la solicitarea Curții Constituționale, indicii de corecție prevăzuți la art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 reprezintă rezultatul aplicării formulei de calcul prevăzute de art. 170 din Legea nr. 263/2010, cu luarea în calcul a câștigului salarial mediu brut realizat, specific fiecărui an avut în vedere: 2011, 2012 și 2013.

27. Așadar, Curtea reține că dispozițiile art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013, completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013, nu reprezintă o modificare retroactivă a art. 170 din Legea nr. 263/2010, așa cum susțin autorii excepției, ci rezultatul aplicării formulei de calcul prevăzute de textul din Legea nr. 263/2010, pentru ipoteza persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013 inclusiv, cu luarea în calcul, în mod corespunzător, a câștigului salarial mediu brut realizat în anul precedent celui în care s-a deschis dreptul la pensie.

28. De asemenea, nu poate fi reținută nici critica de neconstituționalitate raportată la prevederile art. 21 din Constituție, care consacră accesul oricărei persoane la justiție pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor legitime. Curtea reține că art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 nu îngrădește accesul liber la justiție.

29. Referitor la data de la care se cuvin drepturile de pensie rezultate în urma aplicării indicilor de corecție prevăzuți la art. IV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013, Casa Națională de Pensii Publice, prin adresa înaintată la solicitarea Curții Constituționale, precizează că în perioada 1 ianuarie 2013 - 6 noiembrie 2013 s-a aplicat un indice de corecție de 1,06 [reglementat de art. III alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013] pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis în intervalul 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013.

30. Curtea constată că, prin Decizia nr. 437 din 29 octombrie 2013, a statuat că persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis până la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2013, adică în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013, beneficiază de aplicarea indicelui de corecție reglementat de art. 170 din Legea nr. 263/2010, începând cu data de 1 ianuarie 2013. Cu toate că Decizia Curții Constituționale nr. 437 din 29 octombrie 2013 s-a publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, la data de 7 noiembrie 2013, dreptul persoanelor pensionate în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013 la indicele de corecție reglementat de art. 170 din Legea nr. 263/2010 s-a născut la 1 ianuarie 2013, data intrării în vigoare a acestor prevederi.

31. Prin art. IV alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013, completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013, legiuitorul a stabilit că, pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013, indicele de corecție rezultat din aplicarea formulei de calcul prevăzute la art. 170 din Legea

nr. 263/2010, se cuvine începând cu data de 7 noiembrie 2013, data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei Curții Constituționale.

32. Așa cum a statuat în mod constant Curtea, începând cu Decizia Plenului nr. 1/1995 privind obligativitatea deciziilor sale pronunțate în cadrul controlului de constituționalitate, "puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta". În același sens sunt Decizia nr. 1.415 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009, Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, Decizia nr. 415 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 294 din 5 mai 2010, și Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012.

33. Așadar, considerentele Deciziei nr. 437 din 29 octombrie 2013 pe care se sprijină soluția de admitere sunt general obligatorii, astfel încât legiuitorul, prin adoptarea art. IV alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013, completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013, trebuia să stabilească, pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013, că acestea beneficiază de aplicarea indicelui de corecție reglementat de art. 170 din Legea nr. 263/2010, începând cu data de 1 ianuarie 2013.

34. Este indubitabil că efectele deciziilor Curții Constituționale se produc numai pentru viitor, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a acestora, așa cum prevede art. 147 alin. (4) din Constituție. Așadar, începând cu data de 7 noiembrie 2013, data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei nr. 437 din 29 octombrie 2013, timp de 45 de zile, dispozițiile art. III alin. (2) și (3) au fost suspendate de drept, iar legiuitorul era obligat - potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție - să pună de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției.

35. Această obligație a fost realizată parțial prin art. IV pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013 [dispoziții care au abrogat art. III alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013] și prin introducerea în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2013 a art. IV alin. (1) și (2) care stabilesc - pentru persoanele ale căror drepturi la pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013 - indici de corecție diferențiați, după cum urmează: 1,12 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 31 decembrie 2011 inclusiv; 1,17 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2012 - 31 decembrie 2012 inclusiv; 1,17 în situația persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2013-22 ianuarie 2013 inclusiv.

36. Însă, prin alin. (3) al art. IV al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2013, completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013, s-a prevăzut - ignorându-se considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 437 din 29 octombrie 2013 - că drepturile de pensie rezultate în urma aplicării indicilor de corecție calculați conform prevederilor art. 170 din Legea nr. 263/2010 pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013 se cuvin începând cu data de 7 noiembrie 2013.

37. Chiar dacă în motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia nu indică expres textul art. 147 din Constituție ca fiind încălcat, din susținerile lor reiese că se critică, în principal, faptul că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013 nu a pus de acord textul criticat cu dispozițiile constituționale. Or, potrivit art. 142 alin. (1) din Legea fundamentală, Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției, iar, potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în România. Astfel, Curtea Constituțională este competentă a se pronunța asupra situației de

neconstituționalitate create prin nerespectarea considerentelor Deciziei nr. 437 din 29 octombrie 2013.

38. Așa cum s-a reținut în mod constant în jurisprudența Curții Constituționale, de exemplu, prin Decizia nr. 1.018 din 19 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 22 iulie 2010, adoptarea de către legiuitor a unor norme contrare celor hotărâte într-o decizie a Curții Constituționale, prin care se tinde la păstrarea soluțiilor legislative afectate de vicii de neconstituționalitate, încalcă Legea fundamentală. Or, într-un stat de drept, astfel cum este proclamată România în art. 1 alin. (3) din Constituție, autoritățile publice nu se bucură de nicio autonomie în raport cu dreptul, Constituția stabilind în art. 16 alin. (2) că nimeni nu este mai presus de lege, iar în art. 1 alin. (5) că respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

39. Prin urmare, Curtea constată că dispozițiile art. IV alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013, aprobată prin Legea nr. 3/2013, introduse prin art. IV pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2013, contravin prevederilor art. 147 din Constituție, întrucât indicii de corecție rezultați din formula de calcul prevăzută de art. 170 din Legea nr. 263/2010, pentru persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011 - 22 ianuarie 2013, trebuie să se cuvină începând cu 1 ianuarie 2013, așa cum a constatat Curtea prin Decizia nr. 437 din 29 octombrie 2013, iar nu cu data de 7 noiembrie 2013.

40. În final, Curtea constată că, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, efect al prezentei decizii de declarare a neconstituționalității dispozițiilor art. IV alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 este suspendarea de drept a acestor dispoziții timp de 45 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei decizii, interval în care Guvernul sau Parlamentul, după caz, are obligația constituțională să pună de acord aceste dispoziții cu prevederile Constituției, ținând cont de considerentele deciziilor Curții Constituționale. În ipoteza în care această obligație constituțională nu este îndeplinită în termenul de 45 de zile, dispozițiile art. IV alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 își încetează efectele juridice.

41. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1 - 3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite, în parte, excepția de neconstituționalitate ridicată de Simeon Iov în Dosarul nr. 673/108/2014, de Valeriu Felnecan în Dosarul nr. 675/108/2014, de Lia Oniga în Dosarul nr. 677/108/2014, de Aurel Bozgan în Dosarul nr. 681/108/2014, de Iuliana Kovacs în Dosarul nr. 679/108/2014, de Rusalin Opruț în Dosarul nr. 680/108/2014, de Aristofan Teodorescu în Dosarul nr. 674/108/2014, de Doina Lucia Teodorescu în Dosarul nr. 676/108/2014, de Marioara Gozman în Dosarul nr. 781/108/2014 și de Savu Dumitru Sărăndan în Dosarul nr. 1.284/108/2014, toate ale Tribunalului Arad - Secția civilă, de Petru Ioan Crișan în Dosarul nr. 1.285/108/2014 al Tribunalului Arad - Secția a II-a civilă și de Ștefan Pavel Anghelina în Dosarul nr. 1.748/108/2014 al Tribunalului Arad - Secția civilă și constată că dispozițiile art. IV alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sunt neconstituționale.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceiași autori în aceleași dosare și constată că dispozițiile art. IV alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, Tribunalului Arad - Secția civilă și Tribunalului Arad - Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 septembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean